

la

núm. 211

L'INSTITUT

AGRÍCOLA

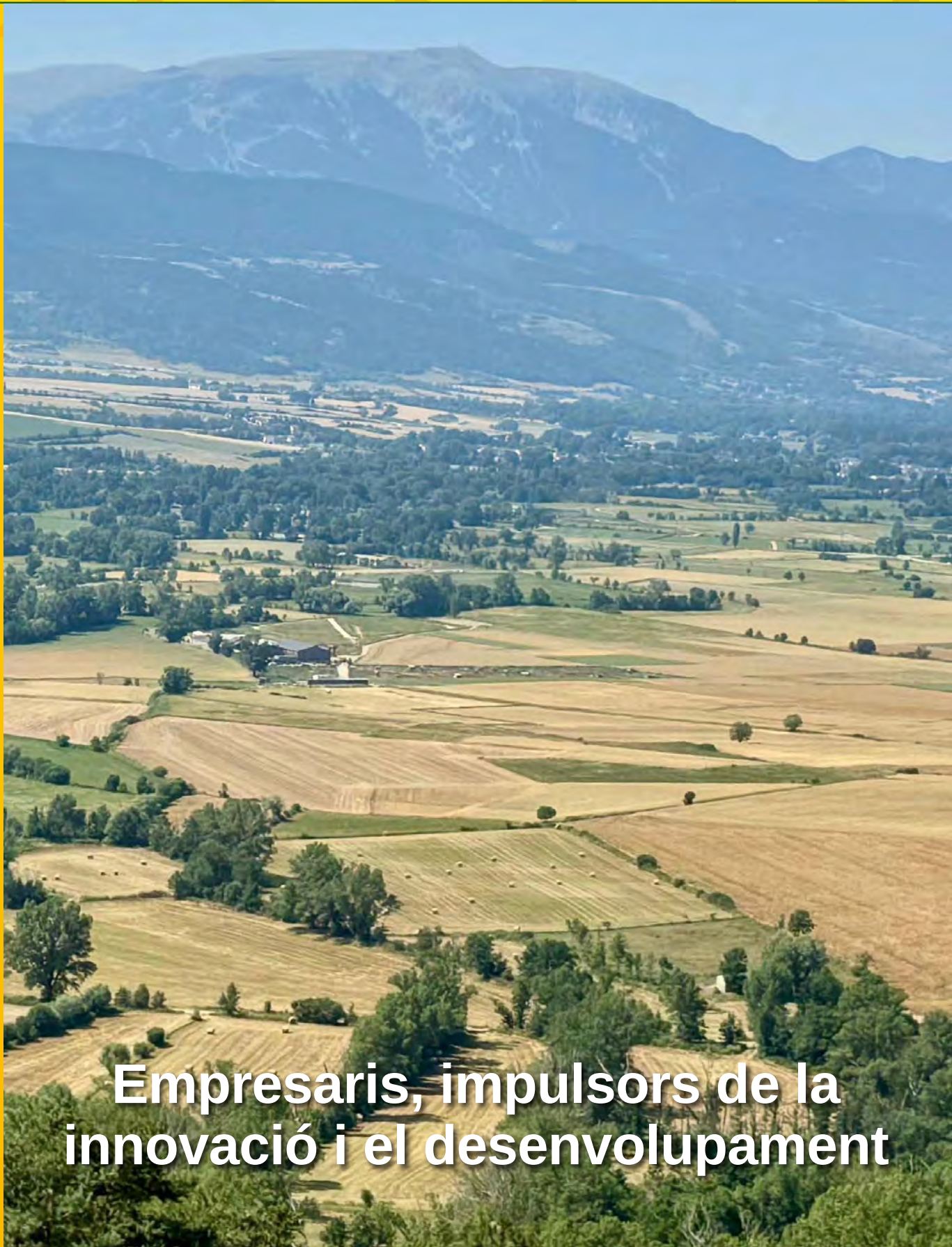
Drecera

Maig-Juny 2025

Revista de la Patronal Agrària de Catalunya fundada el 1851

5€

www.institutagricola.org

**Empresaris, impulsors de la
innovació i el desenvolupament**

L'INSTITUT AGRÍCOLA

Associació d'Empresaris Agraris
Fundat l'any 1851

4 **GEOPOLÍTICA**

Japó: Oportunitat estratègica per a l'agroalimentari català

8 **TERRITORI**

L'Institut Agrícola dona suport a la reducció de la protecció del llop

12 **EMPRESA**

Empresaris, impulsors de la innovació i el desenvolupament

14 **EUROPA**

AgroDeltaLab: Cultivant la innovació agroalimentària en visió europea

18 **AIGUA**

L'Estratègia Europea de Resilència Hídrica

23 **EUROPA**

40 anys d'integració, desenvolupament i influència

24 **RECULL DE PREMSA**

Asfíxia regulatoria en Catalunya. Vozpopuli

25 **SERVEI D'ESTUDIS**

La Dieta Mediterrànea es reivindica davant els nous hàbits de consum de les noves generacions

Foto portada: La Cerdanya. María Fresno

Ha d'expressar opinió política una associació civil ?

L'actitud dels polítics d'escoltar i motivar la societat mitjançant els representants del seu associacionisme civil, no és pas una mala pràctica, tot el contrari, és ben necessària i escassament utilitzada. Però cal entendre que cada associació civil ha d'expressar-se sobre allò que li és competent i no ficar-se en camises d'onze vares. Quan, per exemple, la Conferència Episcopal es posa allí on no s'ha de posar, són molts els que clamen al cel o a l'infern, doncs, de la mateixa manera, el representant d'una associació civil ha d'abstenir-se de declarar públicament sobre temes que són aliens al seu càrrec i a la tasca de la seva entitat. Què redimoni ha de dir, institucionalment, el president d'una associació civil sobre política? En cas de ser consultat, cal que expressi aquells raonaments estrictament relatius a l'àmbit on actua i es desenvolupa i en bona defensa dels interessos dels membres associats que representa. No cal fer res més que això, així de senzill.

Per un president o un representatiu de qualsevol associació civil és força demagògic, fins i tot suïcida, pronunciar-se públicament sobre temes que no són de la seva competència. És que hem oblidat que el president d'una associació civil representa a tots els seus associats independentment de quins siguin el credo religiós, opció política, de cada un d'ells? És, pot ser, que són pocs els que saben, que dins el text estatutari de bona part de les associacions civils i, per llei els de la totalitat de les corporacions de dret públic, que queda totalment prohibit expressar públicament opinions polítiques o religioses en nom i representació de l'associació o corporació que representen?

Les obligacions de l'associacionisme civil són clares i ben delimitades. L'associacionisme ben entès, si es vol, pot ser l'auditor sincer i constant de les actuacions polítiques en aquells àmbits que a l'associació li són propis i no pas en d'altres. En definitiva, l'associacionisme civil avui, des d'una inqüestionable lleialtat amb tots els ciutadans i amb la honesta independència política que tothora l'ha de caracteritzar, té la responsabilitat d'actuar en favor de la llibertat individual, del seu criteri polític, religiós. És així com col·labora en fer de la persona un ciutadà responsable, que sap gaudir del benestar aconseguit perquè està bé en la societat en la que viu. Poques, ben poques, han estat les associacions civils catalanes que aquests darrers anys ha sabut treure la son de les orelles de bona part de la nostra classe política, que bona falta en fa a tots si el que es tracta és de fer progressar Catalunya.

la **Drecera**

Director:

Josep Maria Majó

Redacció, Administració i Publicitat:

Plaça Sant Josep Oriol, 4 - Barcelona 08002

Tel. 93 301 16 36

E-mail: info@institutagricola.org

Impressió:

OFFSET INFANTA

Suscripció anual:

30 euros

Dipòsit Legal:

B - 23.784 - 1993

LA DRECERA expressa la seva opinió mitjançant l'Editorial. Les informacions i opinions expressades en els articles signats són d'exclusiva responsabilitat dels seus autors.

Associada a l':

JAPÓ: oportunitat estratègica per a l'agroalimentari català davant la volatilitat aranzelària als EUA

Davant els vaivens en les relacions comercials entre la Unió Europea i Estats Units, marcats per episodis d'increment aranzelari sobre productes clau, es fa urgent i estratègic diversificar destinacions d'exportació.

En aquest context, **Japó es presenta com un dels mercats més prometedors i estables.**

El Japó és la tercera economia mundial i el quart major importador agroalimentari del món. La seva dependència de les importacions alimentàries és estructural: més del 60% dels seus aliments provenen de l'exterior.

Japó és el 5è major importador mundial d'aliments i begudes, amb un valor anual de més de gairebé 73.500 M€ i un volum de més de 57.644 milions de Tones.

Es tracta d'un dels majors importadors mundials d'aliments donada la seva limitada producció agrícola i la seva gran demanda interna. En general, Japó depèn de les importacions per cobrir prop del 42% de les seves necessitats alimentàries, fent-lo un mercat important per als productors i exportadors mundials d'aliments.

El mercat japonès importa una àmplia varietat de productes alimentaris si bé només al voltant del 5% dels productes comercialitzats als supermercats són internacionals. La major part de les importacions es concentren en matèries primeres i productes semielaborats destinats a la indústria alimentària local.

Malgrat els avanços en l'ús eficient de les seves terres limitades, la producció agrícola és insuficient per cobrir la demanda interna. Això obliga el Japó a importar grans quantitats d'aliments, especialment cereals, carn i productes làctics. Tot i això, el país s'ha posicionat com un exemple en l'aplicació de pràctiques sostenibles i tecnologies agrícoles modernes, com l'aqüicultura avançada i l'agricultura vertical (la Drecera 198 març-abril 2023).

PERFIL DEL MERCAT JAPONÈS

Els consumidors japonesos tenen un alt poder adquisitiu, valoren la qualitat, la seguretat alimentària i l'origen del producte.

Avantatges específics per a l'agroalimentari català:

- **Acord d'Associació Econòmica UE-Japó** (en vigor des de 2019): Ha eliminat la majoria dels aranzels sobre productes agroalimentaris europeus. Això ofereix a Espanya un avantatge competitiu davant de països amb els quals el Japó no té tractats similars.
- **Imatge positiva de la dieta mediterrània.** Productes com l'oli d'oliva, el pernil ibèric, els vins, el formatge manxec o fins i tot fruites com cítrics i raïms tenen bona acollida entre consumidors gourmet i de classe mitjana-alta.
- **Reputació de qualitat dels productes espanyols.** Gràcies a les **Denominacions d'Origen**, als alts estàndards de traçabilitat i sostenibilitat, i al creixent prestigi internacional de la gastronomia espanyola.

Barreres i reptes a considerar:

- **Alts estàndards regulatoris i culturals:** És un mercat exigent, que requereix adaptació d'etiquetatge, presentació i narrativa de marca. La traçabilitat, sostenibilitat i autenticitat són factors clau de compra.
- **Lenta entrada, però fidelitat posterior:** Es requereix temps i esforç per construir relacions comercials, però un cop establertes, els importadors japonesos solen ser lleials.
- **Competència regional:** Especialment de països com Austràlia, Xile i EUA, que també tenen acords comercials amb Japó.

OPTIMITZACIÓ DE L'ESPAI I EL SEU IMPACTE EN EL CONSUM

L'eficiència en l'ús de l'espai s'ha convertit en un factor determinant en els hàbits de consum de la població japonesa. Segons dades del Ministeri de Terra, Infraestructura, Transport i Turisme del Japó, la mida mitjana d'un habitatge a Tòquio és de 64,48 metres quadrats. La indústria alimentària japonesa porta anys adaptant-se a aquesta tendència. El darrer concepte de moda, impulsat per l'empresa **Oishix Ra Daichi**, és el concepte d' "Aliments Supe-pa" (*Space performance*), que fa referència a l'eficiència en l'ús de l'espai limitat i combina conveniència, nutrició i estalvi d'espai. Dins dels "aliments supe-pa" trobem productes com les mini verdures. D'altra banda, s'observa que la tendència es dirigeix cap a aliments compactes rics en nutrients, que simplifiquen la preparació dels àpats, amb embolcalls que utilitzen materials lleugers, sistemes de tancament pràctics i mides reduïdes, cosa que permet als consumidors aprofitar al màxim els espais limitats.

TENDÈNCIES EN ENVASOS I FORMATS

Aliments en envasos tipus **STAND UP POUCH**

Els aliments en envasos tipus pouch són una tendència a l'alça. Tenen l'avantatge de permetre l'ús de porcions precises, a més de tenir llargs períodes de conservació, fet que els fa útils també com a aliments d'emergència en cas de desastres naturals, un aspecte pel qual el consumidor japonès està molt conscienciat. Gràcies a la seva particular estructura, es mantenen en peu de forma independent.

Ampolles de plàstic plegables

Aquestes ampolles, amb un disseny ecològic, redueixen el volum de residus i faciliten l'emmagatzematge i el transport. El seu ús és especialment valorat en activitats a l'aire lliure i viatges.

Menys llaunes i vidre

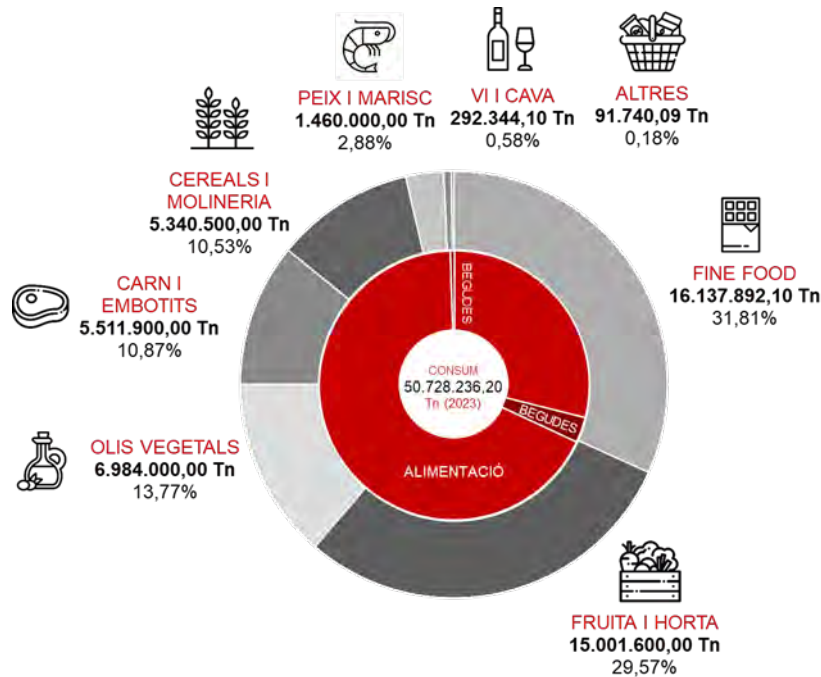
Tot i que encara s'utilitzen llaunes i pots de vidre, la incomoditat del seu reciclatge ha impulsat la cerca d'alternatives més sostenibles, com el laminat de paper tipus pouch o plàstics fàcilment reciclables, així com la promoció d'ampolles de vidre reutilitzables i productes en format de recàrrega.

Combinar aspectes de cost, temps i salut

L'oferta alimentària respon cada vegada més a la demanda de productes que ofereixin una combinació òptima de cost, temps i beneficis per a la salut. A més, es busquen solucions que redueixin el temps de preparació i que contribueixin a una dieta més equilibrada. Aquesta tendència es complementa amb l'augment dels aliments baixos en calories i sucres, en línia amb la tradicional però creixent preocupació per la salut.

CONSUM D'ALIMENTS AL JAPÓ

RECOMANACIONS ESTRATÈGIQUES

El Japó representa una alternativa estratègica d'alt valor per al sector agroalimentari català enfront dels obstacles en mercats com EUA. La seva obertura comercial, poder adquisitiu, afinitat per la qualitat europea i l'estabilitat institucional el converteixen en una destinació prioritària dins de qualsevol pla d'internacionalització post-aranzels. Cal tenir en compte:

- **Promoció institucional i consorcis d'exportació:** Impulsar missions comercials conjuntes des d'ACCIÓ, Prodeca i les **Cambres de Comerç** per facilitar l'aterratge.
- **Adaptació del producte i presentació:** Idioma, format, porcions, i disseny adaptats al consumidor japonès.
- **Aprofitar segells de qualitat:** Reforçar l'ús de **DOP/IGP** com a eines diferenciadores.
- **Col·laboració amb importadors i distribuïdors locals:** Clau per superar les barres logístiques i de confiança.
- **Segmentació:** Focus en àrees metropolitanes (**Tòquio, Osaka, Nagoya**) i en canals gourmet, retail premium i horeca (hotels i restauració).

Invertir en la penetració del mercat japonès no només és una resposta conjuntural, sinó una decisió estructural que pot enfortir la resiliència del teixit agroalimentari català a llarg termini.

Tot i que exigeix una estratègia adaptada i pacient, el potencial de creixement, el marc comercial favorable i el prestigi creixent dels productes espanyols i catalans fan d'aquest mercat una prioritat geoestratègica per al sector.

Font: Prodeca

L'INSTITUT AGRÍCOLA dona suport a la reducció de la protecció del llop, proposada per la Comissió Europea

El Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació ha obert la consulta pública anomenada "Proposta de Directiva del Parlament Europeu i del Consell per a modificar la Directiva 92/43/CEE en relació amb l'estatus de protecció del llop (*Canis lupus)".

Aquesta proposta ve donada per la decisió de traslladar al llop de l'Apèndix II "**Espècies de fauna estrictament protegides**" del Conveni sobre la conservació de la vida silvestre i els hàbitats naturals d'Europa (Conveni de Berna) a l'Apèndix III "**Espècies de fauna protegides**". Aquesta modificació de l'estatus de protecció del llop va entrar en vigor el 7 de març de 2025. I davant això, la Comissió Europea va presentar la proposta per a modificar la Directiva 92/43/CEE d'hàbitats, en relació amb l'estatus legal de protecció del llop.

En resum, es pretén rebaixar l'estat de protecció total actual, a una protecció que permeti mesures de gestió —com la caça—, juntament amb mesures per a fer-ho compatible amb el manteniment en un estat de conservació favorable.

Evidentment que des de l'INSTITUT AGRÍCOLA donem ple suport a aquesta modificació. Especialment en vista de l'increment notable de les perjudicials interaccions —atacs a ramats— que està representant la presència del llop en el nostre territori i la impossibilitat, fins ara, d'implementar mesures de controls i gestió de les poblacions. Per la qual cosa hem presentat les corresponents al·legacions, de les quals en fem un resum aquí.

NECESSITAT DE LA GESTIÓ DE LA POBLACIÓ DEL LLOP

Com reconeix el propi Departament de Territori, Habitatge i Transició Ecològica en el seu “Programa de suport a la prevenció de danys causats pel llop a la ramaderia a Catalunya, 2025”: *“El llop és una espècie generalista respecte de l'hàbitat i la dieta (dins del règim carnívor), que s'adapta a viure en qualsevol mitjà on trobi aliment, refugi i condicions per a reproduir-se. Com a espècie depredadora apical, pot arribar a atacar el bestiar domèstic, majoritàriament el bestiar oví i caprí en règim extensiu que pernocta en el camp sense protecció de manera habitual. (...) Aquest comportament altament depredador genera un impacte negatiu sobre la ramaderia a escala local. Per tant, la seva presència genera interaccions i importants tensions socials en el món rural. (...)”*.

En aquest mateix Programa es reconeix que, des de l'any 2000, “(...) *s'han detectat llops a les comarques de l'Alta Ribagorça, l'Alt Urgell, l'Alt i el Baix Empordà, el Bages, el Barcelonès, el Berguedà, la Cerdanya, el Moianès, Osona, el Ripollès, el Solsonès, el Pallars Sobirà i a la Vall d'Aran*”.

Així mateix és més que evident que ja hi ha hagut atacs de llops a explotacions ramaderes extensives, i que el seu número es va incrementant. Així ho demostren les estadístiques. Exemples recents d'aquests atacs, a Catalunya, són els següents, sense ser excloents ni exhaustius:

Municipi	Comarca	Data	Baixes
Gerri de la Sal	Pallars Sobirà	juny 2025	pendent d'establir
Castell de Mur	Pallars Jussà	febrer 2025	4 ovelles
Cistella i Cabanelles	Alt Empordà	primavera 2025	17 cabres
Les Viles	Osona	2024-2025	47 ovelles
L'Esquirol			17 ovelles
La Sala			24 ovelles
La Serra			8 ovelles
Cistella	Alt Empordà	octubre 2024	7 cabres
Hortoneda	Pallars Jussà	setembre 2024	15 ovelles
	Catalunya	2023 a setem 2024	13 cabres, 28 ovelles, 2 xais
Bonansa	Ribagorça (Aragó)	gener 2023	1 vedell
Malpas	Alta Ribagorça	gener 2023	1 vedell
Vall Fosca	Pallars Jussà	desembre 2022	1 vedell
	Catalunya	2022	13 cabres, 2 cabrits, 1 ovella

I més quan Catalunya es troba enmig de dues zones europees amb una alta presència de llops: el **Pirineu francès** i la part **nord del riu Duero**. Zona, aquesta segona, que ja ha desprotegit el llop per a poder gestionar la població i fer front als nombrosos atacs del mateix a les explotacions ramaderes.

Un altre exemple del malestar local existent són els cinc ajuntaments del Pallars Jussà —**Tremp, Isona, Sant Esteve de la Sarga, Gavet de la Conca i Conca de Dalt**— que recentment —abril de 2025— s'han declarat com a municipis “lliures de llops”. Les mocions aprovades es mostren contràries a la presència del llop i sol·liciten que s'executi un pla que compatibilitzi la conservació del llop amb l'activitat ramadera, així com que s'indemnitzin els danys.

Conseqüentment reiterem el nostre suport a la proposta normativa citada de reducció del nivell de protecció del llop per a fer front als cada vegada més nombrosos atacs als ramats i disminuir, tant com sigui possible, les pèrdues econòmiques que representen per a les explotacions ramaderes. Perquè no és només la pèrdua de l'animal. Són, a més, l'increment de les despeses per l'adquisició i muntatge de mesures de protecció que cal adoptar —tanques electrificades, pastors elèctrics, gossos, càmeres, etcètera—, com la reducció del pes dels animals per estrès, etcètera.

Cal recordar que aquestes explotacions, a part de ser la base d'unes economies familiars i una productivitat de proximitat i qualitat, serveixen per al manteniment i arrelament de la població en el territori, evitant l'abandó dels pobles i mantenir un relleu generacional.

Al respecte, recordar que encara amb la reducció de la protecció, el llop queda subjecte a la protecció establerta en l'article 14 de la Directiva 92/43/CEE sobre els hàbitats. Precepte que exigeix als Estats membres que adoptin mesures per a garantir que la recollida en la naturalesa d'espècimens de les espècies de fauna i flora silvestres que figurin en l'annex V, així com la seva explotació, siguin compatibles amb el manteniment de les mateixes en un estat de conservació favorable.

LA GESTIÓ DEL LLOP ALS PIRINEUS, DINS DE L'ÀREA DE DISPERSIÓ CENTRE-EUROPEA

Cal recordar que els exemplars que es troben a Catalunya són majoritàriament d'origen europeu, entrant en la seva àrea de dispersió. El llop no entén de fronteres nacionals, per la qual cosa podem trobar exemples de llops identificats a Catalunya amb origen a Alemanya. Per tant s'han d'aplicar criteris de gestió homogenis en l'àrea de dispersió preveient que, de no fer res, tindríem de fet un santuari que exerciria de reclam respecte les zones confrontants que si apliquen criteris de gestió de l'espècie.

Un informe de 2021 del Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic va estimar que existeixen al voltant de 297 ramats en tot el país, la qual cosa es tradueix en una població que oscil·la entre els 2.500 i 3.000 exemplars. En comparació amb estudis previs, com el cens de 2014, s'ha detectat un augment al voltant del 26%.

En relació amb la situació del llop per al període 2013-2018, Espanya va proporcionar en 2019 a la Comissió Europea una avaluació de la seva situació en compliment de l'article 17 de la Directiva 92/43/CEE (Directiva d'hàbitats). D'aquest informe extractem les afirmacions en relació a la disponibilitat d'Hàbitat en la zona dels Pirineus (Catalunya):

*“La quantitat i qualitat de l'hàbitat és suficient per al manteniment de l'espècie i la seva expansió futura, especialment en àrees amb un fort procés de despoblació i abandó d'usos agraris i forestals. El procés actual d'embosquinament i augment de la cobertura i biomassa forestal en l'àmbit rural milloren la qualitat de l'hàbitat i els refugis disponibles; els ungulats salvatges són depredats pel llop preferentment sobre altres preses d'ungulats domèstics o lagomorfs (Barja, 2009), per la qual cosa l'expansió durant les últimes dècades de les poblacions d'ungulats silvestres, especialment el cabirol (*Capreolus capreolus*), el cérvol (*Cervus elaphus*) i el senglar (*Sus scrofa*) suposa un augment de la qualitat de l'aliment disponible. (Llaneza et al., 2011; Blanco, 2017). En unes certes àrees del Pirineu català, els fragments d'hàbitat de notables dimensions i adequats per al llop són molt nombrosos. Es considera que gairebé la totalitat de tals fragments són susceptibles d'albergar ramats estables (García Lozano et al., 2015).”*

Es conclou que no hi ha cap impediment per a una ràpida expansió del llop en la zona de Catalunya, un fet que sembla confirmar-se a la llum dels recents episodis d'atacs a ramaderies catalanes davant l'auge de la població de llops a França.

Cal tenir en compte, que les dades del cens facilitat per les diferents autonomies avalen la tesi del creixement orgànic de la població del nord d'Espanya, que actualment creix cap a l'Est i centre de la península, per la qual cosa és factible que es produeixi un encreuament de poblacions i un efecte refugi—corredor de la zona pirinenca. És per tant urgent dotar-se de tots els elements de gestió que la normativa preveu, inclosa la possibilitat de gestionar mitjançant la caça un determinat nombre d'exemplars tal com ja succeeix a **França** amb poblacions menors a les presents en la **cornisa cantàbrica, Galícia i Castella-Lleó**.

Sobre aquest tema, i a l'efecte de la consideració del Ministeri, i davant la falta d'un cens per a tota Espanya—malgrat tenir dades parcials de diferents Comunitats Autònomes—, hem referit l'estudi presentat en 2023 per la fundació Artemisia de la qual s'extreuen les següents conclusions sense que de moment cap nou estudi les hagi contradit:

1. La població de llop ibèric a Espanya ha experimentat un creixement del 26% des de l'últim cens nacional realitzat en 2012-14.
2. Tenint en compte els ramats compartits en aquestes Comunitats Autònomes per a l'anterior període, és possible que ens moguessim en un rang de 370-380 ramats per a tota Espanya.
3. Si apliquem la grandària mitjana de ramat de llops, acceptat per la comunitat científica—rang 7-8 llops—, el rang poblacional es trobaria entre 2.590 i 3.040 llops, amb una mitjana de 2.812 llops.
4. La major part de llops es concentra en les Comunitats Autònomes de Castella i Lleó, Galícia, Astúries i Cantàbria, consolidant la seva presència en territoris com Madrid, La Rioja i Castella-la Manxa, i detectant-se amb freqüència a Aragó, Extremadura i Catalunya, encara que no s'han confirmat grups reproductors.

Consells per a ramaders/eres en zones on hi ha llops

Custodia el bestiar domèstic, principalment durant la nit, i **evita deixar aliments** que puguin atreure els llops (animals morts, residus orgànics, etc.).

No deixis gossos lligats a l'exterior durant la nit, ja que augmenta la probabilitat de depredació.

En cas de **trobar-te un llop**, sempre tendirà a fugir, de manera que **mantingues la calma** i allunya-te'n amb tranquil·litat o deixa'l passar. No és una espècie perillosa per als humans.

Com comportar-se en zones amb gossos de protecció de ramats?

Porta sempre **el teu gos lligat** per evitar problemes amb els gossos de protecció i per reduir les molèsties als ramats i a la fauna salvatge.

No toquis o donis mai de menjar al **gos de protecció de ramats**.

Si et trobes un ramat i vas a peu, **mantingues la distància** i allunya-te'n a poc a poc. Si vas en bicicleta, primer baixa'n.

Destacar que les xifres indicades estan per sobre de les que actualment tenen països com Alemanya i França on el seu govern ja ha estimat necessari recórrer al control poblacional quan la presència de l'espècie deriva en danys.

Finalment, en virtut de la nostra representació del sector agroalimentari i forestal de Catalunya hem exigít que se'ns consideri legalment com a directament interessats en la tramitació del referit projecte normatiu. Alhora, que se'ns notifiquin tots els tràmits i aprovacions que es vagin duent a terme.

Font: DARPA

EMPRESARIS, IMPULSORS DE LA INNOVACIÓ I EL DESENVOLUPAMENT

El 27 de juny, es commemora el DIA DE L'EMPRESA A CATALUNYA, una jornada per reconèixer tot allò que les empreses aporten al progrés del nostre país.

Les empreses formen part del nostre dia a dia. Generen ocupació, innoven, fan créixer el territori i contribueixen a millorar la vida de les persones.

Amb aquesta diada, es vol posar en valor la feina de milers de persones emprenedores, autònomes, equips directius i treballadors que, amb esforç i dedicació, fan possible que les coses passin.

Darrere de cada producte, servei o projecte, hi ha una empresa. La vida també es construeix a través de les empreses.

L'empresari és un veritable gestor de recursos, riscos i oportunitats. El seu paper és fonamental per assolir un equilibri entre productivitat, sostenibilitat i equitat. Invertir en la seva formació, accés a finançament i innovació és una estratègia clau per aconseguir una economia més sòlida i diversificada.

VISIBILITAT DE L'EMPRESARI

Cal mostrar la realitat del treball empresarial, destacant els esforços, sacrificis i riscos que implica, sovint passats per alt.

RECONeixEMENT DEL VALOR

És fonamental reconèixer el valor que aporten els empresaris a la societat, tant a nivell econòmic com social.

CREACIÓ D'UN ENTORN FAVORABLE

Cal crear un entorn empresarial favorable, amb polítiques públiques que donin suport a la innovació, la creació d'ocupació i el creixement econòmic.

LA IMPORTÀNCIA DE L' EMPRESA AGROALIMENTÀRIA EN L' ECONOMIA MODERNA

L'empresa agroalimentària ocupa un rol estratègic en l'entramat econòmic de qual-sevol país, especialment en aquells amb una forta base rural o vocació exportadora en productes agrícoles. La seva importància va molt més enllà de la producció d'aliments; constitueix un eix fonamental per al desenvolupament sostenible, la seguretat alimentària, la innovació tecnològica en el camp i la dinamització de les economies locals.

MOTOR DE DESENVOLUPAMENT ECONÒMIC

L'empresari agrari és, davant de tot, un agent econòmic que transforma recursos naturals (sòl, aigua, biodiversitat) en béns amb valor econòmic. La seva tasca genera ocupació, tant directe com indirecta, i impulsa sectors connexos com el transport, l'agroindústria, la distribució i els serveis financers. En moltes regions, especialment rurals, l'empresari agrari és el principal dinamitzador del teixit productiu.

GENERADOR DE VALOR AFEGIT

Contrari a la imatge tradicional de l'agricultor com a mer productor primari, l'empresari agrari modern gestiona la seva activitat amb visió empresarial. Integra processos de transformació, comercialització i exportació, la qual cosa permet capturar un major valor afegit. Aquesta capacitat d'articular la cadena de valor agroalimentària és clau per millorar la competitivitat del sector i augmentar els ingressos rurals.

INNOVACIÓ I SOSTENIBILITAT

Els empresaris agraris estan cada vegada més compromesos amb l'adopció de tecnologies sostenibles, com l'agricultura de precisió, els sistemes de reg eficients, o l'ús d'energies renovables. Aquesta orientació innovadora no només millora la productivitat, sinó que també mitiga l'impacte ambiental de l'activitat agrícola i adapta el sector als desafiaments del canvi climàtic.

SEGURETAT ALIMENTÀRIA I SOBRANIA PRODUCTIVA

En un context global marcat per tensions geopolítiques, crisis logístiques i esdeveniments climàtics extrems, l'empresari agrari esdevé un pilar essencial per garantir el subministrament estable d'aliments. La seva gestió eficient i resilient permet mantenir el proveïment intern i reduir la dependència d'importacions, enfortint així la sobirania alimentària dels països.

AgroDeltaLab: Cultivant la innovació agroalimentària en visió europea

AgrodeltaLab, és un espai d'experimentació de base tecnològica. És un *living lab*, que reuneix l'ecosistema d'innovació: agents de recerca i innovació, empreses innovadores i startups, amb els productors locals per dissenyar, provar i implementar solucions per als reptes del territori i impulsar una horticultura altament competitiva i sostenible i afavorir la soberania productiva.

AgrodeltaLab té potencial per convertir-se en model replicable en altres zones agrícoles periurbanes d'Europa.

AgroDeltaLab PRESENTA UNA ACCIÓ PREPARATÒRIA EUROPEA PER CREAR UN NOU ESPAI D'EXPERIMENTACIÓ REGULATÒRIA

AgroDeltaLab va celebrar, el passat 3 de juny, una jornada a Can Calderó de Viladecans per presentar el llançament d'una acció preparatòria europea per al desenvolupament d'un espai d'experimentació regulatòria del sector agrícola al municipi, en fase d'estudi per part de l'**Ajuntament, la Generalitat i la Comissió Europea en el marc de RIS3CAT** (Estratègia per a l'especialització intel·ligent de Catalunya 2030).

En la trobada han intervingut l'alcalde de Viladecans, **Olga Morales**; **Francesc Trillas**, secretari d'Afers Econòmics i Fons Europeus de la Generalitat de Catalunya; **Anna Castellví**, directora dels Serveis Territorials d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació a Barcelona de la Generalitat; **Margherita Bacigalupo**, subdirectora de la Unitat de Polítiques d'Innovació i Impacte Econòmic del Joint Research Center de la Comissió Europea, i **Elisabet Tejero**, directora de Serveis de Polítiques Socials i Igualtat de l'Àrea Metropolitana de Barcelona.

Les ponències han coincidit en la necessitat de desenvolupar solucions avançades que contribueixin a millorar la productivitat de l'agricultura al Delta.

La implementació d'aquestes solucions, però, sovint es troba amb barreres reguladores en tots els nivells: local, autonòmic, estatal o, fins i tot, regulades per la normativa europea. Amb la iniciativa conjunta entre l'Ajuntament de Viladecans, els departaments d'Economia i Finances i d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació de la Generalitat de Catalunya i el Joint Research Centre de la Unió Europea es desenvoluparà una proposta per ampliar el laboratori a l'experimentació regulatòria amb la possibilitat de crear unes condicions específiques que permetin una innovació actualment limitada. D'aquesta manera, les empreses i les institucions que hi treballin ho podran fer en un espai amb plena seguretat i estabilitat jurídica per poder desenvolupar la seva activitat econòmica.

L'alcalde de Viladecans, **Olga Morales** va explicar que "AgroDeltaLab neix com un laboratori viu i una plataforma oberta i col·laborativa, on pagesos i pageses, centres de recerca, empreses, emprenedors, operadors logístics, administracions i ciutadania treballem de manera estreta". "Una de les meves prioritats -va afegir- és fer de l'agricultura un motor econòmic de ciutat i celebrem que des de la Generalitat i la Comissió Europea apostin també per obrir una nova etapa a la producció agrícola, a la sostenibilitat i a la resiliència al canvi climàtic".

El secretari d'Afers Econòmics i Fons Europeus de la Generalitat de Catalunya, **Francesc Trillas**, ha assegurat que el Govern català està completament alineat amb **La brúixola de competitivitat de la UE**: "L'objectiu és que Europa sigui un lloc on s'inventin, fabriquin i es posin en el mercat les tecnologies, els serveis i els productes nets del futur per esdevenir el continent més competitiu i climàticament neutre". En aquest sentit, ha destacat l'AgroDeltaLab com a un exemple de col·laboració entre administracions: "La UE marca els grans reptes, i moltes de les solucions s'han de desenvolupar a escala local. Per això cadascun de nosaltres, dins del seu nivell -l'europeu, l'estatal, el regional i el local- té el seu paper i ha de fer la seva contribució", ha conclòs.

Margherita Bacigalupo, subdirectora d'unitat del Joint Research Council, va assegurar que "la seguretat alimentària és un dels reptes que es plantegen a Europa actualment" i va explicar que el AgroDeltaLab és un projecte molt important: "No és només d'un espai d'aprenentatge en el territori català, sinó també d'un espai perquè aprenguin altres territoris d'Europa. La nostra feina serà destriar el que s'apregui en aquest camí conjunt i passar-ho a la resta de països".

L'INSTITUT AGRÍCOLA ACTOR ACTIU A L'AGRODELTALAB

La jornada AgroDeltaLab és un espai col·laboratiu d'innovació dissenyat per impulsar l'experimentació, el testatge i la validació de solucions innovadores i sostenibles per al sector agroalimentari de Viladecans. Anomenada 'AgroTech' en les dues primeres edicions, la jornada ha canviat de nom en la tercera, agafant el nom del pla que presenta.

La creació del nou espai d'experimentació regulatòria s'emmarca en l'estratègia de la UE d'implementar polítiques d'innovació.

Carles Faura, president de la Cooperativa agrària de Viladecans i soci de l'Institut; Ignasi Sans, Director Tècnic de l'Institut; Rafel Calvet, empresari agrari i soci de l'Institut.

Aquesta trobada està dissenyada per apropar la innovació i la tecnologia al sector agrari, reunint els agents implicats per fomentar la transformació cap a models més competitius, productius i sostenibles. La sessió compta amb la presència d'actors clau de projectes d'investigació i innovació rellevants.

DE VILADECANS A EUROPA

L'AgroDeltaLab és un projecte d'innovació transformativa, per al qual es configuren les més de 500 hectàrees d'horta de Viladecans com a un espai d'experimentació destinat a desenvolupar, testar i desplegar solucions que ajudin a assolir un sistema alimentari més sostenible, saludable, just i accessible per a la regió metropolitana de Barcelona. L'AgroDeltaLab promou la innovació en la producció agrícola per millorar la seva productivitat i la seva sostenibilitat ambiental, social i econòmica.

Els seus àmbits prioritaris de treball són:

1. Oferir solucions altament tecnològiques per a horticultura de precisió, intensiva amb criteris de sostenibilitat maximitzant l'eficiència en l'ús dels recursos i minimitzant l'impacte en el sòl i l'aigua.
2. Solucions d'agricultura regenerativa que contribueixin a la qualitat dels sòls, a la biodiversitat i a la captura de carboni.
3. Solucions basades en la natura que estableixin i millorin la biodiversitat i la resiliència del territori davant del canvi climàtic.

Actualment, l'AgroDeltaLab ja és un espai d'experimentació de base tecnològica. És un **living lab**, que reuneix l'ecosistema d'innovació: agents de recerca i innovació (com AgroTech-UPC i l'Agròpolis), empreses innovadores i *startups*, amb els productors locals per dissenyar, provar i implementar solucions per als reptes del territori i impulsar una horticultura altament innovadora, competitiva i sostenible.

En l'AgroDeltaLab actualment ja s'estan desenvolupant solucions molt avançades que contribueixen als objectius del territori i també de la Unió Europea pel que fa a la seguretat alimentària, la neutralitat climàtica i la biodiversitat.

La implementació d'aquestes solucions, però, sovint es troba amb barreres reguladores, i per això la petició d'aplicar canvis o excepcions normatives.

Aquest projecte servirà de laboratori com a projecte pilot amb l'objectiu d'impulsar experiències similars a tota la Unió Europea.

equilibri
natural

Així, sí!

A la natura, porta el gos lligat,
per no molestar els animals
salvatges i els ramats,
per la seguretat del teu gos
i per respecte a la resta
de visitants.

Descobreix l'equilibri entre gaudir i protegir a
espaisnaturals.cat

Generalitat
de Catalunya

El Govern de
Tot Hom

La Comissió Europea posa en marxa una estratègia per millorar la seguretat hídrica per a les persones, l'economia i el medi ambient

La Comissió Europea ha adoptat, el passat 4 de juny, l'**Estratègia Europea de Resiliència Hídrica**, l'objectiu de la qual és restaurar i protegir el cicle de l'aigua, garantir aigua neta i assequible per a tothom i crear una economia de l'aigua sostenible, resilient, intel·ligent i competitiva a Europa.

Aquesta estratègia global ajudarà els Estats membres a gestionar l'aigua de manera més eficient, mitjançant l'aplicació de la legislació vigent de la UE en matèria d'aigües i a través de més de trenta accions.

L'INSTITUT AGRÍCOLA hi proposa accions.

ELS INFORMES SOBRE L'ESTAT DE L'AIGUA A LA UNIÓ EUROPEA

El passat febrer la Comissió Europea va publicar els darrers informes sobre l'estat de l'aigua a la Unió Europea. Els informes, que abasten **l'aplicació de la Directiva marc sobre l'aigua, la Directiva sobre inundacions i la Directiva marc sobre l'estratègia marina**, destaquen els progressos realitzats per a millorar l'estat de les masses d'aigua dolces i marines, dels últims sis anys. També identifiquen àrees clau en les quals es necessiten més esforços. Inclou les mesures adoptades per a millorar-lo, així com les mesures per a reduir els riscos d'inundació. I proporcionen informació específica per país i recomanacions adaptades per a donar suport al progrés continu i la gestió sostenible de l'aigua en tota Europa.

La informació facilitada pels informes exercirà un paper crucial en la configuració de l'Estratègia de Resiliència de l'Aigua, l'objectiu de la qual és abordar els reptes més apressants relacionats amb l'aigua a Europa.

INFORME D'APLICACIÓ DE LA DIRECTIVA MARC SOBRE L'AIGUA

L'informe identifica diverses tendències positives. En general, els Estats membres han millorat el coneixement i el seguiment de les masses d'aigua superficial i subterrània, han augmentat la despesa i han millorat l'aplicació de la legislació de la Unió Europea relacionada amb l'aigua, encara que existeixen considerables diferències regionals. La majoria de les masses d'aigua subterrània també continuen aconseguint un bon estat quantitatiu i químic.

No obstant això, és necessari fer un treball significatiu per a complir els objectius en matèria de qualitat i quantitat d'aigua dolça. La salut mitjana de les masses d'aigua superficial és crítica, ja que només el 39,5% aconsegueix un bon estat ecològic i només el 26,8% aconsegueix un bon estat químic. Això es deu principalment a la contaminació generalitzada per mercuri i altres contaminants tòxics. L'escassetat d'aigua i la sequera també són preocupacions creixents en la major part de la Unió Europea.

La Unió Europea ha formulat recomanacions clau als Estats membres per a millorar la gestió de l'aigua d'aquí a 2027, en particular:

- Augmentar el compliment de la legislació en matèria d'aigües respectant els límits de contaminació, en particular la contaminació per nutrients procedent de **l'agricultura**, i garantint que els abocaments d'aigües residuals es gestionen adequadament per a protegir el medi ambient i la salut humana.
- Garantir un finançament suficient per a esmenar les mancances de finançament i garantir l'aplicació efectiva de les mesures de gestió de l'aigua;
- Aplicar mesures addicionals per a fer front als reptes mediambientals persistents, com la contaminació química;
- Promoure la reutilització de l'aigua i augmentar l'eficiència i la circularitat per a prevenir la sobreexplotació dels aqüífers, combatre les extraccions il·legals i mitigar les sequeres.

INFORME SOBRE LA DIRECTIVA RELATIVA A LES INUNDACIONS

L'avaluació de l'aplicació de la Directiva sobre inundacions mostra millores notables en la gestió del risc d'inundació, una millor harmonització dels objectius i les mesures, i la consideració dels reptes que planteja el canvi climàtic.

No obstant això, la majoria dels plans no inclouen objectius quantitatius, la qual cosa dificultava extreure conclusions sobre l'eficàcia de la gestió del risc d'inundació. Amb inundacions més freqüents i greus a Europa, els Estats membres han d'ampliar la seva capacitat de planificació i administrativa i invertir adequadament en la prevenció d'inundacions. Per a aconseguir-ho, són fonamentals la restauració dels ecosistemes i les solucions basades en la naturalesa, així com les mesures de preparació, com els sistemes d'alerta primerenca i la sensibilització.

L'ESTRATÈGIA DE RESILIÈNCIA DE L'AIGUA

Els recursos hídrics saludables i assegurats no sols són vitals per a la nostra societat i els nostres ecosistemes, sinó que també són fonamentals per a la resiliència, la competitivitat i la continuïtat de milions de petites i mitjanes empreses. L'aigua neta sustenta les operacions comercials clau, des dels processos de fabricació com la producció agrària, el tenyit, la neteja i el refredament fins a la producció de materials, el manteniment de la infraestructura i el funcionament de cadenes de subministrament de confiança.

Els recursos hídrics es veuen greument afectats per l'alta demanda d'aigua, la contaminació difusa i la mala gestió estructural dels cossos d'aigua i la infraestructura. Aquestes pressions es magnifiquen encara més pel canvi climàtic induït per l'home, amb evidència de sequeres, inundacions i escassetat d'aigua cada vegada més intenses en totes les regions. Entre 2021 i 2023, els fenòmens meteorològics i climàtics extrems van causar pèrdues econòmiques estimades en més de 162.000 milions d'euros, segons l'**Agència Europea de Medi Ambient** (AEMA), i les petites i mitjanes empreses van ser especialment vulnerables als augments resultants dels costos operatius, les interrupcions de la cadena de subministrament i els danys no assegurats.

S'espera que els impactes climàtics adversos s'accelerïn en freqüència i gravetat, i que les pèrdues econòmiques associades augmentin fins a 2030. És probable que un escenari en el qual tot segueixi com fins ara amplii les bretxes de resiliència, en particular per a les empreses més petites que operen en sectors intensius en aigua i vulnerables al clima.

En resposta a aquests apressants desafiaments, la Comissió Europea va fer de la resiliència hídrica una prioritat política fonamental per al seu mandat 2024-2029, mitjançant la presentació d'una **Estratègia Europea de Resiliència Hídrica** —juny de 2025. Mitjançant la introducció de directrius polítiques, recomanacions, plans d'acció i projectes pilot, la iniciativa aplanarà el camí per a restaurar el cicle interromput de l'aigua, construir una economia intel·ligent en l'ús de l'aigua, garantir aigua neta i assequible per a tots, impulsar la recerca i la innovació, i reforçar la resiliència i la preparació davant catàstrofes en tota la Unió Europea. En el cor de l'Estratègia es troba el principi de "L'eficiència hídrica primer", que prioritza l'ús sostenible, la reutilització i la conservació de l'aigua en tots els sectors.

LES NOSTRES APORTACIONS A L'ESTRATÈGIA

L'INSTITUT AGRÍCOLA ha instat a la Comissió Europea que integri plenament a les petites i mitjanes empreses en l'aplicació i el seguiment de l'Estratègia. Això significa dotar-les d'eines integrals i pràctiques, incentius viables i accés al finançament, que els permetin liderar la innovació en eficiència hídrica, les pràctiques d'economia circular, l'adaptació al clima i els esforços de prevenció de la contaminació, sense comprometre la seva viabilitat econòmica. A aquest efecte advocuem per les següents mesures:

- Incloure mesures per a reforçar l'aplicació de les actuals polítiques d'aigües de la Directiva Marc de l'Aigua (2000/60/CE). Ha d'actualitzar els límits de contaminació i els estàndards de qualitat ambiental, així com desenvolupar indicadors rellevants per a les empreses per a monitorar els seus esforços en l'eficiència de l'ús de l'aigua i la prevenció de la contaminació en els abocaments d'aigües residuals.
- L'Estratègia ha d'exigir que totes les mesures proposades per la Comissió en relació amb l'aigua se sotmetin a avaluacions d'impacte exhaustives i anàlisi de costos i beneficis, a fi d'evitar imposar càrregues indegudes a la competitivitat.
- Les empreses han de ser consultades activament en els fòrums multilaterals de la Comissió, en particular els que s'ocupen dels mecanismes de tarifació de l'aigua, els sistemes d'eficiència hídrica i l'aplicació del principi de «qui contamina paga».
- Una estratègia sòlida ha d'anar més enllà d'un model únic per a tots i adaptar-se a les realitats hídriques locals. Hauria de permetre a les autoritats locals, les agències nacionals i els actors regionals decidir sobre la gestió local de l'aigua, sobre la base

d'un equilibri d'interessos negociat. L'Estratègia ha d'allunyar-se dels objectius vinculants i únics per a tots i passar a un conjunt d'eines flexibles de millors pràctiques i solucions adaptables, desenvolupades conjuntament amb les empreses sectorials i regionals, així com amb les autoritats locals de l'aigua.

- Per a evitar una allau de normes superposades, l'Estratègia de Resiliència Hídrica ha d'evitar imposar a les petites i mitjanes empreses càrregues excessives, costos creixents de l'aigua i obligacions fragmentades.

ABORDAR ELS PRINCIPALS REPTES PER A UNA EUROPA RESILIENT A L'AIGUA

Les empreses s'enfronten a una doble càrrega. Depenen de l'accés segur a l'aigua potable per a mantenir les seves operacions, mentre que es veuen cada vegada més limitats per estrictes normes d'abocament, especialment en regions amb estrès hídric, sense accés a solucions de tractament assequibles o substituïts viables. Malgrat dècades de legislació d'aigües, l'informe de l'AEMA sobre l'estat de l'aigua (2024) i l'avaluació de la Comissió Europea del tercer pla hidrològic de conca (2025) mostren que només el 26% de les aigües superficials compleixen un bon estat químic. La contaminació per productes químics perillosos en els processos de fabricació, la deposició atmosfèrica, l'escorrentia de les obres de construcció i l'alliberament de residus orgànics continuen sent problemes clau. L'Estratègia ha de proporcionar incentius específics perquè les petites i mitjanes empreses previnguin i mitiguin la contaminació de l'aigua.

A més, les empreses estan cada vegada més exposades a interrupcions del subministrament i pèrdues involuntàries d'aigua causades per xarxes de distribució d'infraestructures d'aigua obsoletes, moltes de les quals es van construir fa dècades. En tota Europa, aproximadament el 25% de l'aigua neta es perd a causa de les fugues d'aigua, augmentant fins al 60% en països com Bulgària. Aquestes ineficiències tenen un impacte directe en les operacions i la resiliència de les empreses. Les inversions estratègiques en la millora de les canonades i el manteniment són fonamentals per a reduir les pèrdues d'aigua, millorar l'eficiència operativa i augmentar la resiliència als perills relacionats amb el clima.

L'Estratègia també ha de donar prioritat a les inversions públiques i privades en renovació i desenvolupament d'infraestructures, prestant especial atenció al suport als municipis i les empreses de les regions amb estrès hídric.

A això se sumen els desafiaments de la degradació de les infraestructures i l'augment de l'escassetat d'aigua, tant en freqüència com en intensitat, en tota Europa. Segons l'**Índex d'Explotació Hídrica Plus**, el 30% de la població europea i el 20% del seu territori experimenten estrès hídric anual (AEMA, 2024). Aquestes pressions són més agudes en el sud d'Europa, en particular a **Espanya, Portugal i Itàlia**, però també s'estan fent visibles a **Alemanya, els Països Baixos i Bèlgica**. Les empreses dels sectors que depenen de l'aigua, com l'elaboració d'aliments, els tèxtils, la jardineria i el turisme, es veuen afectades de manera desproporcionada. En algunes regions, els costos operatius han augmentat entre un 10% i un 15% a causa de les restriccions d'aigua, les fugues d'aigua i la competència pels recursos (OCDE, 2024). Les mesures de racionament localitzades, com s'ha vist a **Catalunya** (Espanya) i **Toscana** (Itàlia), ja han interromput els cicles de producció i les cadenes de subministrament. L'**Avaluació Europea de Riscos Climàtics** adverteix que aquestes pressions provoquen efectes en cascada, des de talls d'energia hidroelèctrica i tèrmica fins a interrupcions del transport, parades operatives i pèrdues de llocs de treball.

El canvi climàtic amplifica encara més aquests desafiaments. Com el continent que s'escalfa més ràpidament, **Europa** està experimentant sequeres, inundacions, onades de calor i pèrdua de gel més freqüents i greus, que es tradueixen en impactes socioeconòmics adversos que afecten directament la continuïtat del negoci de les petites i mitjanes empreses i la seguretat dels treballadors. En 2023, les sequeres prolongades a **Catalunya, els Pirineus Orientals (França) i Brandenburg (Alemanya)** van contribuir a una caiguda de 246.000 milions d'euros en la facturació de les petites i mitjanes empreses en 2023 (OCDE, 2024). A més, les inundacions, el perill climàtic més freqüent a Europa, s'han duplicat des de 2014. Les empreses de regions vulnerables com **Tessàlia, Baviera, l'est d'Espanya, el nord-est d'Itàlia i Nova Aquitània** s'han enfrontat a pèrdues d'ingressos d'entre el 15% i el 30% arran de les inundacions (**Banc Europeu d'Inversions**, 2023).

UNA EUROPA RESILIENT A L'AIGUA HA D'ABORDAR ELS MECANISMES D'OFERTA DE RECURS I ELS COSTOS DE L'ENERGIA ASSOCIATS.

Tant l'aigua regenerada com l'aigua dessalada han de complementar-se amb una garantia en el subministrament energètic i ha de tenir-se en compte les limitacions per a l'energia hidràulica en períodes de sequera, ja sigui per falta de recurs o per la reserva d'aquest.

Així mateix —i aquesta aportació la va fer l'INSTITUT AGRÍCOLA— els mecanismes d'oferta han de tenir en compte —especialment als països subjectes a sequeres recurrents— la gestió de l'aigua “verda” —part de l'aigua de pluja que retorna a l'atmosfera via l'evotranspiració de les fulles— i la necessitat d'infraestructures d'emmagatzematge —embassaments, recàrrega d'aqüífers, mercats d'aigua, etcètera— que garanteixin o permetin una garantia de subministrament a mig i llarg termini, suficients perquè la major part de les empreses dependents de les xarxes de proveïment d'aigua no vegin afectades les seves operacions, ja sigui per la disponibilitat del recurs o pels costos extraordinaris en què hagin incorregut.

En aquest context hem insistit en que és essencial flexibilitzar la normativa ambiental davant la falta de gestió forestal que ha permès un creixement de la bio-

massa forestal —que absorbeix aigua verda— derivant en un major risc d'incendi en períodes de sequera. Al seu torn aquest creixement fa disminuir l'escorrentia d'aigua cap als embassaments responsables de garantir el proveïment.

També vàrem demanar que es consideri la modificació de la **Directiva Marc de l'Aigua** amb l'objectiu de promoure la construcció d'embassaments que aportin una major garantia de subministrament d'aigua. Alhora, contribueixin al control d'inundacions, atès que el clima tendeix cada vegada mes cap als extrems: o sequera o inundacions sobtades.

En aquest context, l'Estratègia no sols ha d'abordar les conseqüències econòmiques dels desastres relacionats amb l'aigua, sinó també les seves implicacions per a la seguretat pública. Per a això, proposem el desenvolupament d'un protocol europeu comú per a la resposta coordinada a les emergències hídriques, alineat amb el marc de la política europea d'emergències existent. L'Estratègia ha de proporcionar una avaluació de riscos precisa, així com mesures viables de gestió de riscos i prevenció per a les empreses.

40 ANYS D'INTEGRACIÓ, DESENVOLUPAMENT I INFLUÈNCIA

El 1985, Espanya va celebrar amb una firma la culminació de la seva llarga marxa cap a Europa. Espanya celebra enguany el 40è aniversari de la seva adhesió a la Unió Europea. El 12 de juny de 1985, Espanya i Portugal van signar el Tractat d'Adhesió a la Comunitat Econòmica Europea (CEE), que va entrar en vigor l'1 de gener de 1986. Aquesta fita va marcar la fi d'un llarg procés iniciat el 1977, quan Espanya va sol·licitar formalment el seu ingrés, i va consolidar la democràcia espanyola. Així es convertia en el dotzè soci de les llavors anomenades Comunitats Europees.

Es compleixen quaranta anys de l'adhesió d'Espanya (i Portugal) a les Comunitats Europees. D'una banda, 1986 marcava un punt d'arribada, en culminar la democratització i inserció internacional de l'economia espanyola. Alhora, era un punt de sortida perquè Espanya liberalitzés la seva economia (en el context de l'harmonització que portava amb si el mercat únic), modernitzés definitivament la seva societat i ampliés la seva influència al món.

El balanç d'aquests quaranta anys és molt positiu. Tots els indicadors mostren –si bé amb altibaixos en els períodes de crisi– una millora substancial en els paràmetres de benestar, riquesa i desenvolupament. Gràcies a l'adhesió, Espanya va deixar de ser diferent per passar a homologar-se a les democràcies avançades europees.

El 1985, Espanya tenia una renda per càpita de 7.300 euros i una ràtio d'exportacions sobre el PIB del 15%, reflex d'una economia poc internacionalitzada. L'esperança de vida era de 76 anys, la població rondava els 38 milions d'habitants i la despesa pública en educació i salut representava el 3,5% i el 5,2% del PIB, respectivament.

En contrast, el 2024, Espanya presenta un panorama socioeconòmic diferent: la renda per càpita havia pujat fins a 31.000 euros a través d'un ràpid procés de

convergència amb els països europeus (sobretot fins a la crisi del 2008) i les exportacions representaven un 34% del PIB, ja no eren només turístiques i venien acompanyades de forts fluxos d'inversió, tant d'entrada com de sortida. L'esperança de vida havia augmentat a 84 anys, la població havia crescut fins als 49 milions (en un context en què molts països europeus estan perdent habitants), i la despesa en educació i salut havia augmentat al 4,6% i 7,4% del PIB, respectivament.

A més, el nombre d'universitaris s'havia més que triplicat, la dona s'havia incorporat plenament al mercat laboral, la societat s'havia secularitzat i, segons tots els principals rànquings internacionals (The Economist, Freedom House i V-Dem), la democràcia espanyola es considera entre les vint més avançades del món.

Finalment, Espanya s'ha integrat plenament en el panorama internacional i ha recuperat el paper exterior que havia d'ocupar durant la segona meitat del segle XX si no hagués patit una dictadura que la van condemnar a un endarreriment històric del qual encara es poden apreciar algunes cicatrius. No obstant això, malgrat aquesta indubtable transformació estructural, que fa que Espanya sigui al costat d'Irlanda i Polònia, la millor demostració que la pertinença a la Unió Europea és un motor de desenvolupament incomparable, existeixen encara problemes i àmbits on convergir.

Asfixia regulatoria: Catalunya aprueba dos nuevas normas cada día

Bruselas advierte que la fragmentación autonómica frena la inversión privada en España

Juan T. Delgado
06/06/2025

No hay otra región que haya impuesto más normas en el periodo democrático. Se trata de **Cataluña**, la comunidad autónoma que lidera el ránking de la hiperregulación en **España**. Desde 1978 hasta 2023, el 'Govern' catalán ha aprobado un promedio de **766 normas anuales**. Ello implica que cada día ven la luz dos nuevos cambios regulatorios.

El dato lo refleja el último informe difundido por el **Instituto Juan de Mariana**. Se titula La curva de Laffer regulatoria y analiza el impacto que tiene el exceso de regulación sobre la actividad empresarial. El documento estudio indica que Cataluña está muy por encima de otras regiones comparables por volumen de PIB. Por ejemplo, **Andalucía** -segunda del ránking- cuenta con un promedio de 542 normas anuales. La **Comunidad Valenciana** y la de **Madrid** están alineadas, con 440 y 429, respectivamente. **Castilla y León** también figura entre las más activas, con 499. En el otro extremo están **La Rioja** (233), **Cantabria** (240) y **Murcia** (282).

Advertencias de la Comisión Europea

Las advertencias del 'think tank' coinciden con las advertencias que acaba de hacer la **Comisión Europea**. En su informe sobre España, difundido en el marco del Paquete de primavera del Semestre Europeo, **Bruselas** señala que la **fragmentación autonómica** está actuando como freno para la competitividad y para la inversión privada en nuestro país.

"El volumen y la **complejidad regulatoria** han aumentado en los últimos años. Para mejorar la competitividad de las empresas en España, es crucial abordar ese exceso, que "dificulta el crecimiento y la operación de las empresas, especialmente las más pequeñas y nuevas", asegura el documento publicado este miércoles.

Bruselas asegura que, "estandarizando los procedimientos administrativos en todas las regiones, España podría mejorar su entorno empresarial, impulsar la inversión privada y aumentar su productividad". La Comisión Europea aboga por "**abordar el sistema regional fragmentado**". Las tareas pendientes consisten en "reducir la carga administrativa para las empresas e inversores", "favorecer un marco más simple para los negocios" y disminuir "los retrasos injustificados en los procedimientos administrativos"

Según el Instituto Juan de Mariana el exceso de regulación actúa como un "**impuesto oculto**" que tiene un coste cercano a los **70.000 millones** de euros. O lo que es igual 1.470 euros por ciudadano. "Las trabas normativas y la burocracia conducen a trámites redundantes, solapamientos normativos, demoras administrativas y un sinfín de circunstancias que desincentivan el emprendimiento, la innovación y la generación de riqueza", sostiene el 'think tank'.

Publicat a:

vozpòpuli

LA DIETA MEDITERRÀNIA ES REIVINDICA DAVANT ELS NOUS HÀBITS DE CONSUM DE LES NOVES GENERACIONS

En les últimes dècades, hem assistit a una transformació radical en els hàbits alimentaris, especialment entre les noves generacions. La globalització, la digitalització de la vida quotidiana i els ritmes accelerats han afavorit l'auge de dietes ultraprocessades, ràpides i de baix valor nutricional. Davant aquesta tendència, s'imposa la necessitat de reivindicar la dieta mediterrània, no només com un patró alimentari saludable, sinó com un model cultural sostenible que convé preservar i adaptar al context actual.

La **DIETA MEDITERRÀNIA** —reconeguda per la **UNESCO** com a **Patrimoni Cultural Immaterial de la Humanitat** el 2010— no és únicament una forma d'alimentar-se; és un estil de vida basat en el consum predominant de productes vegetals (fruites, verdures, llegums, fruits secs i cereals integrals), oli d'oliva com a principal font de greix, proteïnes d'origen animal en quantitats moderades (especialment peix i aus), i una baixa presència de carns vermelles i productes ultraprocessats. A això se suma el valor de menjar en companyia, compartir, respectar la temporalitat dels aliments i mantenir una relació conscient amb l'entorn.

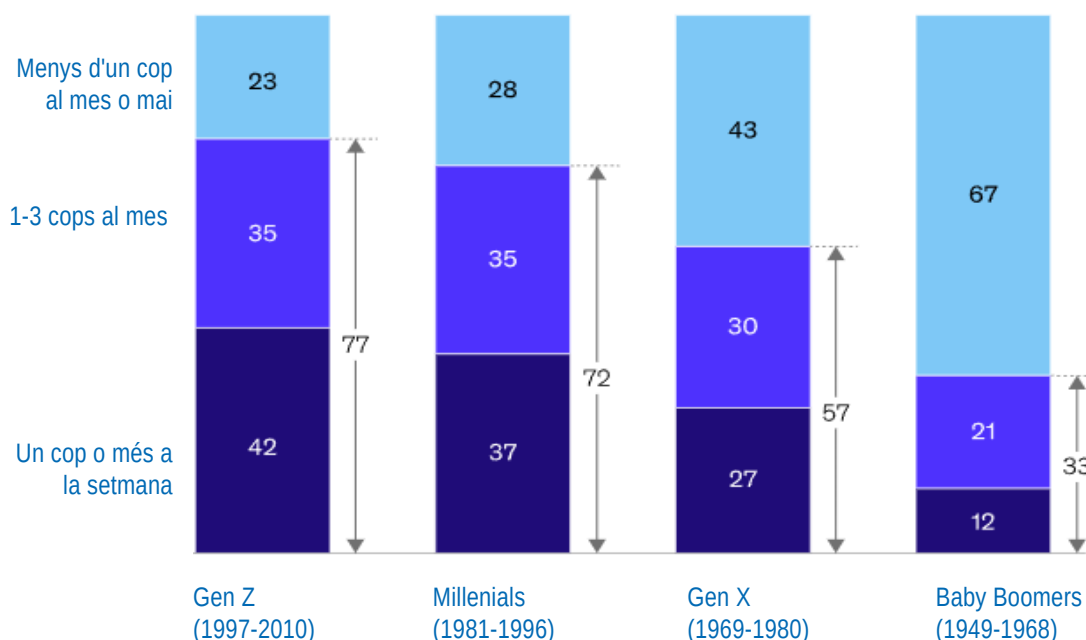
No obstant això, les dades revelen una alarmant desconnexió entre els joves i aquest model. El fàcil accés a aliments hipercalòrics, el màrqueting agressiu de les grans indústries alimentàries, la pèrdua de la cuina com a pràctica quotidiana, i l'augment del consum individualitzat —amb menjars ràpids davant una pantalla— estan desplaçant els principis de la dieta mediterrània. Això té conseqüències clares: augment de malalties cròniques com obesitat, diabetis tipus 2, i patologies cardiovasculars.

CANVI D'HÀBITS EN LES GENERACIONS MÉS JOVES

El consum de fruites i verdures és menor en les generacions més joves, malgrat que la **Generació Z** es mostra especialment conscienciada per l'alimentació saludable. Els estudis mostren que aquests joves -nascuts entre 1994 i 2010- mengen menys vegetals que els seus grans (el 86% dels **Boomers** consumeixen a diari), però consideren que la seva ingesta és suficient. A mesura que guanyen en autonomia, els joves reneguen del tradicional plat de verdures bullides imposat pels seus pares, a la recerca d'una experiència més plaent i saciant.

Un estudi de **McKinsey** detalla que els principals problemes que troben són la curta **caducitat** de les fruites i verdures davant d'altres aliments; per a un 30% el **gaudi**, ja que no el veuen com el tipus d'aliment més apetitós; el tercer factor, per a un 26%, és el **cost**, perquè tenen la impressió que són aliments massa cars per a les seves butxaques. El 77% dels compradors de la **Generació Z** i el 72 % dels **Millennials** compren menjar per emportar almenys una vegada al mes. A més, el 42% dels compradors de la Generació Z i el 37% dels millennials compren menjars llestos per menjar almenys un cop a la setmana

Consum europeu de menjar preparat i per emportar

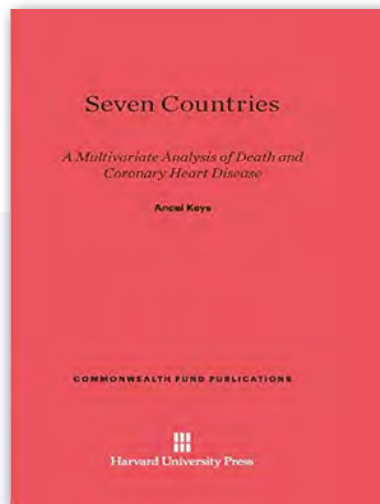

Font McKinsey

L'aparent disminució del seguiment de la dieta mediterrània i el sorgiment de noves dietes es pot entendre a través de diversos processos socials, culturals i econòmics. La globalització ha facilitat l'intercanvi de productes, estils de vida i hàbits alimentaris a una escala sense precedents. Això ha donat lloc a les dietes "importades" (com la keto, paleo, vegana, etc.) que són fàcilment accessibles. Moltes noves dietes es presenten com a solucions ràpides o "revolucionàries", amb el suport d'influencers, celebritats o marques. També influeix l'augment de l'interès per les dietes com "tractaments" (baixa en carbohidrats, sense gluten, dejuni inter-

mitent), de vegades sense diagnòstic mèdic que ho justifiqui.

Tot i que la dieta mediterrània tradicional no és necessàriament cara, s'associa amb productes frescos, ecològics o de qualitat, que sovint tenen un preu superior a productes processats. La dieta mediterrània, tot i que reconeguda científicament pels seus beneficis per a la salut, competeix avui amb factors estructurals que afavoreixen l'abandonament de pràctiques tradicionals. En el seu lloc, emergeixen noves dietes adaptades a un context cultural més individualista, accelerat, globalitzat i mediàtic.

La DIETA MEDITERRÀNIA es remunta a la dècada de 1950, quan **Ancel Keys**, un fisiòleg de **Minnesota** (Estats Units), va tenir la idea de l'**Estudi dels Set Països**. L'estudi va reunir un equip d'investigadors per estudiar la relació entre la dieta, altres factors de l'estil de vida i les malalties cardiovasculars als Estats Units, Itàlia, Grècia, Finlàndia, Països Baixos, l'antiga Iugoslàvia i el Japó.

A més de trobar vincles entre els patrons dietètics de les persones, els seus nivells de colesterol en sang i el seu risc de cardiopatia coronària, els investigadors també van descobrir que els qui vivien en determinats països riberencs del mar **Mediterrani** presentaven taxes més baixes de malalties cardiovasculars i mortalitat prematura per qualsevol causa que els participants que vivien en altres zones.

Els habitants de Grècia, Itàlia i altres països mediterranis consumeixen dietes riques en aliments predominantment vegetals. Els aliments bàsics inclouen cereals integrals, fruites, verdures, llegums, fruits secs, llavors, herbes, espècies i greixos saludables com l'oli d'oliva verge extra. Es recomanen quantitats moderades de proteïnes magres (com peix, marisc i aviram), així com ous, productes lactis com el iogurt i vi (negre, en particular, amb els àpats). Per contra, les carns vermelles i els dolços s'han de consumir amb menys freqüència. Amb el temps, aquest patró d'alimentació saludable va passar a conèixer-se com a dieta mediterrània.

Com menjar bé i estar millor a l'estil mediterrani és el títol de l'obra en què Ancel Keys, ajudat per la seva dona i col·laboradora **Margaret**, va exposar les conclusions de tots els seus anys d'estudi i observació per mig món. La repercussió del seu treball va portar Ancel Keys a ocupar la portada de la revista **Time** el 1961, amb el cridaner titular de "Míster colesterol".

Reivindicar la dieta mediterrània implica no només recordar els seus beneficis nutricionals, sinó actualitzar la seva narrativa per fer-la rellevant a les generacions més joves. Això requereix educació alimentària des de la infància, polítiques públiques que fomentin l'accés a productes frescos i locals, i una revalorització de l'acte de cuinar com a expressió d'identitat cultural i salut.

Així mateix, és clau adaptar el discurs als nous formats de comunicació. Les xarxes socials i plataformes digitals poden ser aliades per promoure receptes saludables, històries locals i sabers tradicionals vinculats al patrimoni mediterrani. No es tracta d'imposar una tradició rígida, sinó de reinterpretar-la amb creativitat i compromís, mostrant que menjar bé no està renyit amb el ritme modern.

En un món on la sostenibilitat, la salut i el territori són més importants que mai, la dieta mediterrània emergeix com una resposta vigent i poderosa. Reivindicar-la no és mirar al passat amb nostàlgia, sinó apostar per un futur més just, sa i connectat amb la terra.

L'INSTITUT AGRÍCOLA

CATALÀ DE SANT ISIDRE

*Associació d'Empresaris Agraris
des de 1851*

institutagricola.org
xarxanatura2000.com
ladrecera.com